

Finansministeriet
PB 28
00023 STATSRÅDET

Ert brev 20.12.2024
Dnr: VM088:00/2024
Ref. Tea Niiranen

Remissutlåtande över utkast till proposition med förslag till ändring av mervärdesskattesatsen för sötsaker och choklad

Företagarna på Åland har tagit del av lagförslaget och framför följande:

Enligt förslaget ska sötsaker och choklad som nu omfattas av den nedsatta skattesatsen på 14 procent för livsmedel framöver omfattas av den allmänna skattesatsen på 25,5 procent.

Som framgår av artikel 98 i mervärdesskattedirektivet ges medlemsstaterna rätt att tillämpa reducerade skattesatser. En medlemsstat är inte skyldig att införa en reducerad skattesats och kan också tillämpa densamma selektivt inom en viss varugrupp, t ex livsmedel, vilket även stöds av rättspraxis.

Den föreslagna höjningen av mervärdesskattesatsen för konfektyrer och choklad motiveras med behovet att förstärka statens finanser. Höjningen bedöms till största delen bli överförd till konsumentpriserna, varför åtgärden indirekt bidrar till att höja inflationen.

För den åländska handeln befaras även att inköpen av de aktuella produkterna styrs till gränshandeln i Sverige, där sötsaker beskattas enligt en reducerad skattesats på 12 procent. Förslaget undergräver därmed branschens förutsättningar till denna del.

Förslaget slår särskilt hårt mot mikroföretag med hantverksmässig tillverkning av praliner och liknande sötsaker. De har redan drabbats av de stora prishöjningarna på kakao, vilket lett till pristryck. En ytterligare kraftig prishöjning mot kunderna ses i många fall inte som genomförbar.

Den differentierade mervärdesskattesatsen för livsmedel medför ökade administrativa kostnader för såväl de skattskyldiga som myndigheterna. För näringsidkare medför en höjning krav på att noggrant kunna särskilja berörda konfektyrprodukter från likartade kex- och brödprodukter som fortfarande ska omfattas av den reducerade skattesatsen. Vidare krävs ändringar av prismärkning och datasystem.

Höjningen planeras införas den 1.6.2025, dvs ologiskt under det andra kvartalet. För industrin och handeln vore en ändring som sker från halvårsskiftet 1.7.2025 administrativt enklare att hantera.

Vidare kan konstateras att detta blir den tredje momsändringen på mindre än ett år, vilket medför betydande merarbete för de skattskyldiga. Dessutom har momsåterbäringen för de minsta företagen avskaffats. Vi anser att regeringen härigenom går rakt mot EU:s mål att minska den administrativa bördan för företagen.

Vi motsätter oss därför den planerade höjningen av mervärdesskatten på sötsaker och choklad.

Mariehamn den 6 februari 2025

Företagarna på Åland rf

Jonny Mattsson
Ombudsman